

AL XIII-LEA CONGRES INTERNAȚIONAL AL LIMES-ULUI

AALEN — 1983

NICOLAE CHELUȚĂ-GEORGESCU

Între 18—25 septembrie 1983 s-au desfășurat la Aalen lucrările celui de-al XIII-lea Congres de studii asupra frontierelor romane. O participare numeroasă, materializată într-un număr de 110 comunicări și referate la care se adaugă numeroasele și interesantele prezentări ale stațiunilor antice vizitate atât în Baden-Württemberg cit și pe frontiera dunăreană a Bavariei. Totul a făcut din această reuniune a istoricilor și arheologilor o manifestare de înaltă ținută științifică, un prilej de schimburi de opinii și împărtășiri de informații dintre cele mai oportune.

Organizarea a împletit în mod fericit meticulozitatea specifică poporului german cu politețea și căldura specifică locuitorilor din landul Baden-Württemberg.

Lucrările Congresului, desfășurate în două secțiuni, au avut loc în moderna Stadhalle și în cochetul Limesmuseum din Aalen. Problematika și diversitatea comunicărilor anunțate de participanți cu un an înainte, i-a determinat pe organizatori să planifice în prima secțiune contribuțiile referitoare la frontierele romane din Britania, Germania și Raetia, iar în cea de-a doua secție — Dacia, Moesia, Noricum, Pannonia, Spania și Africa.

În economia problematicii dezbătute la Congres, provincia Dacia a intrat în atenția organizatorilor prin gruparea comunicărilor elaborate de români, într-un capitol separat și, mai ales, au programat între cele șapte rapoarte generale, care au precedat dezbaterile pe secții, raportul general al delegației noastre ținut de N. Gudea de la Cluj-Napoca, „Ergebnisse der Limes — Archäologie in den drei Dakien und den angrenzenden Provinzen Moesia Inferior und Moesia Superior 1979 bis 1982“.

Contribuția românească la această manifestare a cuprins o arie vastă referitoare la frontierele romane din Dobrogea, Oltenia și Transilvania, și mai nou, dar binevenit, organizarea militară a țărmului Mării

Negre în sec. III—IV e.n. În ziua de 21 septembrie s-au prezentat următoarele comunicări : Gh. Papuc, „*Der westpontische Limes im Lichte neuerer Entdeckungen in Scythia Minor*“ ; M. Tzoni, „*Le camp et les thermes de Pietroasele*“ , Nicolae Cheluță-Georgescu, „*Cohors I Germanorum am Donaulimes in Capidava*“ ; D. Benea, „*Das Römerlager von Tibiscum — seine Rolle im Limes von Südwestdakien*“ ; Al. Barnea, „*La forteresse de Dinogetia à la lumière des dernières fouilles archéologiques*“ ; C. Băluță, „*Firmalampen du Limes Danubien en Roumanie*“ ; precum și rezultatele obținute de colegii Andrei Opaîț și M. Zahariade în județul Tulcea : „*The Late Roman Burgus from Topraichioi-Babadag*“ .

Ședința din ziua prezentării acestor contribuții a fost prezidată de M. P. Speidel (S.U.A.), un bun cunoscător al istoriei noastre vechi și în același timp un bun prieten al cercetătorilor români. Discuțiile pe marginea comunicărilor susținute s-au referit în special la probleme de strictă specialitate, sisteme constructive, elemente de urbanism, precum și detalii de rit și ritual în cazul descoperirilor din necropolele de pe limes.

În ziua de 25 septembrie, în marea sală de la Stadhalle din Aalen, prof. H. Schönberger a prezidat ședința de încheiere a lucrărilor celui de-al XIII-lea Congres al limes-ului, în același timp anunțându-se și viitoarea gazdă, Austria, în anul 1986.

Zilele de 26, 27 și 28 septembrie au fost rezervate de organizatori unor vizite la obiectivele antice de pe frontiera dunăreană a Bavariei. O primă etapă, Aislingen-Faimingen-Bergen-Kelheim, a dezvăluit participanților marele respect pentru monumentele antice, grija pentru conservarea lor și mai ales punerea lor în valoare pentru marele public vizitator, printr-o temeinică restaurare și consolidare „*in situ*“ .

În cea de-a doua zi s-au vizitat Regensburg, Straubing și Passau. O zonă splendidă din care ne rămîne bine întipărit în minte dunăreanul Regensburg cu monumentele antice păstrate „*in situ*“ , valorosul muzeu de antichități și impresionantul Dom, monument de mare valoare arhitecturală și artistică. La Straubing s-a vizitat printre altele un excelent muzeu care conservă în condițiuni de expunere unică un mare tezaur, constînd din piese de bronz reprezentînd măști, statuete și piese de harnașament, toate realizate într-o manieră artistică de excepție.

Ultimul oraș vizitat a fost Passau, acolo unde Dunărea se unește cu Innul. Punct bine fortificat de romani, Passau constituie un frumos muzeu unde se poate vedea de asemenea cît de bine se pot valorifica monumentele pe locul de descoperire — parte integrantă a unei amenajări muzeistice de înaltă ținută.

În încheiere, se cuvine să amintim atmosfera de lucru în care s-au desfășurat lucrările, fapt datorat nu numai excepționalei organizări, dar și ospitalității de care s-au bucurat participanții la congres din partea gazdelor.